

॥ सा विद्या या विमुक्तये ॥

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६ (महाराष्ट्र राज्य) भारत

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

'Dnyanteerth', Vishnupuri, Nanded - 431 606 (Maharashtra State) INDIA

Established on 17th September, 1994, Recognized By the U.G.C. U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited 'B++' grade

CENTER FOR COMPETITIVE EXAM. TRAINING & SKILL DEVELOPMENT

Phone: (02462) 229246 Website: www.srtmun.ac.in E-mail: cesdsrtmun@gmail.com

सदर्थ स्पर्धा परी प्रशि-२०२२-२३/८४

दि. १०/०८/२०२३

परिपत्रक

प्रति,

- १) प्राचार्य, सर्व संलग्नित महाविद्यालये, स्वा.रा.ती.म.विद्यापीठ, नांदेड.
- २) संचालक, सर्व शैक्षणिक संकुले, स्वा.रा.ती.म.विद्यापीठ परिसर, नांदेड.
- ३) संचालक, विद्यापीठ उपकेंद्र, पेठ, ता.जि.लातूर.
- ४) प्राचार्य, मॉडेल डिग्री कॉलेज, हिंगोली.

विषय : स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड च्या स्पर्धा परीक्षा, प्रशिक्षण आणि कौशल्य विकास केंद्रा मार्फत आयोजित आणि आयएएस दिल्ली इन्स्टिट्यूट (IDI), दिल्ली यांच्या सहकार्याने नागरी सेवा स्पर्धा परीक्षा (UPSC / MPSC Exam) च्या तयारीच्या अभ्यासक्रमांसाठी शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ मध्ये प्रवेश घेण्याबाबत.

महोदय,

उपरोक्त विषयी आपणास कळविण्यात येते की स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड च्या स्पर्धा परीक्षा, प्रशिक्षण आणि कौशल्य विकास केंद्र यांनी स्पर्धा परीक्षाची तयारी करणा-या विद्यापीठांतर्गत येणा-या सर्व महाविद्यालये / परिसरातील विद्यार्थ्यांसाठी विविध उपक्रम आजपर्यंत आयोजित केलेले आहेत.

शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून अशा प्रकारच्या स्पर्धा परीक्षा (यूपीएससी व एमपीएससी) ची तयारी करणा-या विद्यार्थ्यांसाठी सदर स्पर्धा परीक्षा केंद्र दोन मुनियोजित अभ्यासक्रम प्रशिक्षण वर्ग घेऊन येत आहे. त्यासाठी आयएएस दिल्ली इन्स्टिट्यूट, दिल्ली यांचे सहकार्य व मार्गदर्शन लाभणार आहे. या दोन्ही वर्गांमध्ये प्रवेश घेण्यासाठी, आपण आपल्या सर्व विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित करावे व दिल्ली स्थित स्पर्धा परीक्षा प्रशिक्षणात अनुभवी असलेल्या प्राध्यापकांकडून मिळणा-या ऑनलाईन तासिकांचा / व्याख्यानांचा व प्रशिक्षणाचा लाभ घ्यावा, अशा प्रकारेची सूचना सर्व उत्तम विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचेल, याबद्दल सहकार्य करावे, ही विनंती.

सदरच्या दोन अभ्यासक्रमांमध्ये कशाप्रकारे प्रशिक्षण दिले जाणार आहे, कोणकोणत्या विषयांचे सखोल ज्ञान दिले जाणार आहे, आणि एमपीएससी / यूपीएससी मध्ये कोणकोणत्या परीक्षांना व कशाप्रकारे विद्यार्थ्यांनी सामोरे जावे, याबद्दलची पूर्वकल्पना यावी, म्हणून सदर आयएएस दिल्ली इन्स्टिट्यूट, दिल्ली यांच्या सहकार्याने मोफत ऑनलाईन एक आठवड्याचा प्रशिक्षण वर्ग आयोजित केलेले आहे. दि. २१

ऑगस्ट २०२३ ते दि. २६ ऑगस्ट २०२३ दरम्यान या मोफत ऑनलाईन प्रशिक्षण वर्गाचे आयोजन केलेले असून त्याविषयीची ऑनलाईनची लिंक विद्यापीठाच्या या वेबसाईटवर लवकरच प्रसिद्ध केली जाईल. या ऑनलाईन वर्गास मिळणा-या प्रतिसादावरून आणि विद्यार्थ्यांच्या विविध अडी-अडचणी व मागण्यांचा विचार करून पुढील दोन अभ्यासक्रम, त्यातील अभ्यासाचे घटक आणि दररोज चालणा-या तासिकांचे वेळापत्रक ठरविण्याचा मानस आहे. तेव्हा कृपया स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठाच्या परिक्षेत्रातील नांदेड, हिंगोली, परभणी आणि लातूर जिल्ह्यातील सर्व विद्यार्थ्यांनी सदरच्या मोफत ऑनलाईन एका आठवड्याच्या प्रशिक्षण वर्गास उपस्थित राहावे.

अभ्यासक्रम — १

अभ्यासक्रम १ — फाउंडेशन कोर्स : अभ्यासक्रमाविषयी व प्रवेश प्रक्रियेबाबत..

- १) कालावधी (अंदाजे) : ७ ते ८ महिने (१५ सप्टेंबर २०२३ ते १५ एप्रिल २०२४)
- २) एकूण तासिका अंदाजे ४२५ ते ४५० या दरम्यान आयोजित केल्या जातील.
- ३) दर आठवड्याला सुमारे ५/६ दिवस तासिकांचे आयोजन केले जाईल.
- ४) सर्व तासिका ऑनलाईन असतील. (सदर अभ्यासक्रम शिकवण्याची आणि शिकण्याची भाषा प्रामुख्याने हिंदी व इंग्रजी राहिल. हिंदी व मराठीतून समजावून सांगण्याचा प्रयत्न केला जाईल.)
- ५) तासिकांचा वेळ (अंदाजे) : सायंकाळी ७ ते रात्री ९ असा राहिल विद्यार्थी आणि तज्ञ व्याख्यात्यांच्या सोयीप्रमाणे प्रसंगी वेळेमध्ये थोडा बदल केला जाईल.
- ६) प्रवेशासाठी पूर्ण वर्षभराची फी प्रती विद्यार्थी रु. ५०० (Non-Refundable) राहिल. सदरील फीस ऑनलाईन पध्दतीने भरणे आवश्यक आहे.
- ७) सदर फी व प्रवेश फॉर्मची माहिती तसेच संबंधीत लिंक दि. ३१ ऑगस्ट २०२३ पूर्वी विद्यापीठाच्या याच वेबसाईटवर प्रसिद्ध केली जाईल.
- ८) प्रवेश फॉर्म व फी ऑनलाईन पध्दतीने भरणे अनिवार्य आहे.
- ९) प्रवेशाची पात्रता : विद्यापीठ परिक्षेत्राचा / संलग्नित महाविद्यालयाचा / कोणत्याही वर्गातील प्रवेशित विद्यार्थी प्रवेशास पात्र असेल.
- १०) प्रवेशाची कालावधी : प्रवेशाची लिंक दि. ०१ सप्टेंबर २०२३ ते दि. १० सप्टेंबर २०२३ दरम्यान सुरू राहिल.

११) तपशीलवार अभ्यासक्रम : UPSC/MPSC च्या सध्याच्या व येणा-या नव्या अभ्यासक्रमाचा विचार करता प्रमुख सर्व विषय आणि त्यातील उपघटक घेण्याचा मानस आहे. त्याची विषयावर मांडणी पुढील प्रमाणे आहे.

अ.क्र.	विषय	एकूण व्याख्याने	
		दिवस	प्रति दिवस २ तास या प्रमाणे व्याख्याने
०१	अर्थव्यवस्था	२५	५०
०२	राजकारण आणि शासन	४३	८६
०३	इतिहास	४१	८२
०४	भूगोल	४५	९०
०५	पर्यावरणशास्त्र	१५	३०
०६	सामान्य विज्ञान	१५	३०
०७	प्रमाण आणि तर्कशास्त्र	३०	६०
एकूण व्याख्याने		२१४	४२८

टिप : वरील प्रमाणे अंदाजे एकूण व्याख्याने ४२५ ते ४५० दरम्यान आयोजित केली जातील.

***** विषय व उपघटक *****

Economy

Lecture No	Topic & Sub-topics
01	Introduction to Economics - Need and Significance, Importance to UPSC, Peak at PYQs, Basic Concepts
02	Basic Concepts
03	National Income Accounting - Computation of GDP, GNP, NNP, NDP, FC & MP, GVA @ basic prices. GDP Trends
04	Inflation - Measures, Trends, Implications, Policy Prescriptions and Causes
05	Fiscal Policy - Planning, Five Year Plans, Planning Commission and NITI Aayog
06	NITI Aayog - Reports, Activities, Objectives. Planning - Federalism
07	Recap of All
08	Fiscal Policy - Budget, Demand for Grants, Budgeting Process, FRBM, Taxation
09	Fiscal Policy - Economic Survey

10	Monetary Policy - Tools of RBI
11	Banking and Indian Economy - Importance of Banking, Financial Stability, NPA, Differentiated Banking, Money Market and Capital Market
12	Foreign Trade - Balance of Payments, Trends, FTA, FDI, FPI, Rupee Impact, WTO
13	Recap of All
14	Indian Economy - Sectors - Primary Sector
15	Secondary Sector
16	Tertiary Sector
17	Poverty - Definitions and Development
18	Unemployment- Trends and Policy Measures
19	Inclusive Growth - Financial Inclusion
20	Recap of All
21	Infrastructure - Schemes
22	Investment Models
23	International Organisations - WEF, G20, BRICS, ADB, World Bank and IMF
24	Miscellaneous Topics
25	Miscellaneous Topics
Total	25 Lectures

Policy & Governance

Lecture No	Topic & Sub-topics
1	Historical Background
2	Historical Background + Making of the Constitution
3	Salient Features of the Constitution
4	Preamble + Union and its Territory + Citizenship
5	Fundamental Rights
6	Fundamental Rights
7	Fundamental Rights + DPSP
8	DPSP + Fundamental Duties
9	Amendment of the Constitution + Basic Structure
10	Parliamentary System + Federal System
11	Centre-State Relations + Inter-State Relations
12	Emergency Provisions
13	President + Vice-President
14	PM + Central Council of Ministers + Cabinet Committees
15	Parliament
16	Parliament

17	Parliament
18	Parliament + Parliamentary Committees
19	Supreme Court
20	Governor
21	CM + State Council of Ministers
22	State Legislature
23	State Legislature
24	High Court
25	Subordinate Courts
26	Special Provisions for Some States
27	Panchayati Raj
28	Municipalities
29	Union Territories
30	Scheduled and Tribal Areas
31	Constitutional bodies
32	Constitutional bodies
33	Constitutional bodies
34	Non-constitutional bodies
35	Non-constitutional bodies
36	Non-constitutional bodies
37	Miscellaneous
38	Comparison of the Indian Constitutional Scheme with that of Other Countries
39	Salient Features of the Representation of People's Act.
40	Government Policies and Interventions for Development in various sectors and Issues arising out of their Design and Implementation
41	Development Processes and the Development Industry + Issues Relating to Development and Management of Social Sector/Services
42	Issues relating to Poverty and Hunger + Role of Civil Services in a Democracy
43	Important Aspects of Governance, Transparency and Accountability, E-governance + Citizens Charters, Transparency & Accountability
Total	43 Lectures

History

Lecture No	Topic & Sub-topics
1	Advent of Europeans etc
2	Advent of Europeans etc
3	Expansion and Consolidation of British Power in India
4	The Revolt of 1857
5	REFORM MOVEMENTS
6	Beginning of Modern Nationalism in India + Indian National Congress: Foundation and the Moderate Phase
7	Era of Militant Nationalism (1905–1909)
8	First Phase of Revolutionary Activities + First World War and Nationalist Response
9	Emergence of Gandhi + Non-Cooperation Movement and Khilafat
10	Emergence of Gandhi + Non-Cooperation Movement and Khilafat
11	Emergence of Swarajists, Socialist Ideas, Revolutionary Activities and Other New Forces + Simon Commission and the Nehru Report
12	Civil Disobedience Movement and Round Table Conferences
13	Civil Disobedience Movement and Round Table Conferences
14	Debates on the Future Strategy after Civil Disobedience Movement + Congress Rule in Provinces
15	Nationalist Response in the Wake of World War II + Quit India Movement, Demand for Pakistan, and the INA
16	Nationalist Response in the Wake of World War II + Quit India Movement, Demand for Pakistan, and the INA
17	Post-War National Scenario + Independence with Partition
18	Analytical Topics - Education, Governors
19	Peasant Movements, Tribal Movements
20	Misc
7 days	Ancient History
7 days	Medieval
7 days	Art & Culture
Total	41 Lectures

Geography

Lecture No.	Topic & Sub-topics
Basics	
1	Universe-Evolution and Development of Universe, Big Bang Theory, Galaxy-Types, Milky Way, Black Holes
2	Solar System, Planets, Satellites, Comets, Asteroids, Plutoids
3	The Planet Earth, Latitudes, Longitudes
4	Movements of Earth- Rotation and Revolution and their Effects
Atmosphere	
5	Composition, Structure, Vertical and Horizontal Distribution of Temperature
6	Solar Radiation, Insolation, Heat Budget of the Earth, Atmospheric Belts-Location and Distribution
7	Winds- Types, Distribution and Effects
8	Atmospheric Humidity
9	Condensation, Clouds, Precipitation, Cyclones, Anticyclones
10	Climatic Classification of Koeppen, Trewartha and Thornthwaite
11	Green House Effect, Global Warming, Ozone Layer Depletion, Climate Change
Interior of the Earth	
12	Internal Structure of the Earth
13	Rocks- Types, Distribution and Minerals
14	Tectonics Plates of the World- Types and Kinds of their Movement, Continental Drift Theory, Plate Tectonics Theory
15	Endogenic and Exogenic Forces responsible for the formation of various Landforms- Mountains, Plateaus, Plains
16	Erosional and Depositional Landforms of the Rivers, Winds, Glaciers, Sea Waves, Ground Water (Karst Topography)
17	Catastrophic Forces- Earthquakes, Tsunami, Volcanism: Causes, Effects and Distribution
Hydrosphere	
18	Hydrosphere- Introduction, Water Cycle, Sub Marine Reliefs- Continental Shelf, Slope, Rise, Abyssal Plain, Trench, Ridges, Coastal Landforms- Peninsula, Cape, Isthmus, Strait, Gulf, Bay
19	Waves, Tides, Currents
20	Coral Reefs- Types, Distribution, Importance, Coral Bleaching
Biogeography	
21	Natural Regions of the World- Equatorial region, Deserts- Tropical, Temperate, Grasslands- Tropical, Temperate, Mediterranean, Tropical Monsoon, Taiga and Tundra

Human Geography	
22	Population Geography- World Population Distribution, Fertility and Mortality, Sex Ratio, Migration
23	Settlements Geography- Rural and Urban, Urbanisation
24	Economic Geography- Types of Economic Activities(Primary, Secondary, Tertiary), Natural Resources, World Energy Crisis
25	Agriculture and Industries
26	Agriculture and Industries
Geography of India	
27	Physiography & Drainage
28	Physiography & Drainage
29	Climate: Seasonal Weather Characteristics, Climatic Divisions, Indian Monsoon (mechanism and characteristics), Jet Streams
30	Soil and Natural Vegetation
31	Agriculture-Major Crops, Green Revolution
32	Mineral Resources, Industries
33	Mineral Resources, Industries
34	Transport and Trade, Regional Development, Natural Hazards
India Economic Geography	
35	Population : Distribution, Density, Growth and Composition + Human Settlements
36	Land Resources and Agriculture
37	Water Resources
38	Mineral and Energy Resources
39	Planning and Sustainable Development in Indian Context
40	Transport and Communication + International Trade
41	Geographical Perspective on Selected Issues and Problems
Map Work	
42	The Oceans, Seas, Gulfs and Straits
43	Rivers
44	Mountains
45	Plateaus
Total	45 Lectures

Environment

Lecture No.	Topic & Sub-topics	
1	Environment and Ecology	Components: Environment, Ecosystem (Classification) and Ecology
2		Functions: Trophic Levels, Energy Flows, Cycles (geo-chemical, carbon, nitrogen and oxygen),
3		Food Chain, Food Web and Ecological Pyramid, Ecological Interactions
4	Global Warming	Human Interaction and Impacts, Environmental Hazards and Disasters (Global Warming, Urban Heat Island
5	Pollution	Atmospheric Pollution, Water Pollution, Land Degradation
6	Sustainable Development	Sustainable Development, Natural Resources Management
7	Policies and Laws	National Programmes and Policies: Legal Framework, Environmental Policy
8	Treaties & Programs - 1	International Treaties, International Programmes and Policies (Brundtland Commission, Agenda 21, Sustainable Development Goals)
9	Treaties & Programs - 2	International Treaties, International Programmes and Policies (Brundtland Commission, Agenda 21, Sustainable Development Goals)
10	Protocols & Conventions -1	Kyoto Protocol, Montreal Protocol, Paris Agreement and other Conventions
11	Protocols & Conventions -2	Kyoto Protocol, Montreal Protocol, Paris Agreement and other Conventions
12	Laws	Laws in India for Environmental Protection- Environmental Protection Act, Wildlife Protection Act, etc.
13	Biosphere reserves and parks etc	Natural Parks, Sanctuaries, Biosphere Reserves, Ramsar Sites, Tiger Reserves
14	Sanctuaries and reserves	Natural Parks, Sanctuaries, Biosphere Reserves, Ramsar Sites, Tiger Reserves
15	Sustainable Development	India towards Sustainable Development, Environmental Conservation and Protection
Total	15 Lectures	

General Science

Lecture No.	Topic & Sub-topics	
1	Chemistry	States of matter, Structure of atom, Radioactivity, Periodic table, PH scale
2	Chemistry + Physics	Concepts like osmosis, Hydrocarbons in daily life, Bioluminescence + Electromagnetic waves - concept of wavelength, frequency, bandwidth etc; Electromagnetic spectrum;
3	Physics	Ray Optics - Reflection, refraction, total internal reflection, critical angle, type of mirrors and lenses; Defects of vision
4	Physics	Gravitational physics, Cosmic physics : Laws of Gravitation- Newton's laws, kepler's law, escape velocity; Cosmic Physics- Definitions like galaxy, dark matter, black hole;
5	Physics	Concepts of antimatter, fundamental particles; Concept of big bang, Lifecycle of star; Theory of relativity
6	Physics	Electric current- Ohm's law, Concepts like Resistance, voltage; Magnetic effect of current- Earth's magnetism, Ferromagnetism; Electromagnetic induction- Faraday's law, Eddy current;
7	Physics + Biology	Latent heat; Surface tension and applications; Archimedes Principle + Food and Nutrition; CARBOHYDRATES; Proteins;
8	Biology Basic Science	LIPIDS; Different types of fats; Vitamins; MINERALS; Cell Biology
9	Biology - Class 6 & 7	Mendel's Experiments; Blood group inheritance; Sex determination; Genetic abnormalities; Biotechnology; Recombinant DNA technology; Gene therapy; DNA editing
10	Biology -2	Cell Biology; 5 kingdom Classification; VIRUS; Animal Kingdom; Coelenterata/Cnidaria; Platyhelminthes; Aschelminthes; Annelida; Arthropoda; Arachnids- Arthropoda; Arthropoda- Crustaceans; Mollusca; Echinodermata; Chordata; Modes of transmission; Non-Communicable Diseases
	Biology - 3	Bacterial diseases; Pulmonary Tuberculosis; Antibiotic resistance; Protozoan Disease; Fungal diseases; Helminthic diseases; Viral diseases;
11	Biology - 4	Non- Communicable Diseases; Immunity; Antigen-Antibody; Herd immunity; Digestive System; Respiratory System; Excretory System; Nervous System;

12	Biology - 4	The Heart; Double circulation in Heart; Blood groups; Glands; Endocrine Glands
13	Biology - 5	Nervous System; Glands; DNA Structure; Inside cells; Mendel's Experiment; Sex determination; Genetic abnormalities;
14	Biology - 5	Biotechnology; Recombinant DNA technology; DNA editing
15	Chemistry	States of matter, Structure of atom, Radioactivity, Periodic table, PH scale,
Total	15 Lectures	

CSAT: Quantitative Aptitude and Reasoning

Lecture No.	Topic
1	Basic numeracy
2	Number system, LCM, HCF
3	Averages
4	Ratio & Proportion
5	Percentage
6	Profit and loss, discount
7	Profit and loss, discount
8	Mixtures & Alligations
9	Time, speed and distance
10	Time, speed and distance
11	Time and work
12	Permutations, Combinations, and Probability
13	Permutations, Combinations, and Probability
14	Data interpretation
15	Geometry
16	Geometry
17	Clocks
18	Calendar
19	Series and codes
20	Cubes and Dices
21	Blood relations
22	Directions
23	Puzzles
24	Seating arrangement
25	Inequalities
26	Syllogism
27	Syllogism
28	Buffer days or practice days
29	Buffer days or practice days
30	Buffer days or practice days
Total	30 Lectures

अभ्यासक्रम — २

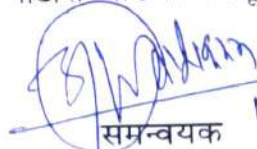
अभ्यासक्रम — २ विशेष मार्गदर्शन : लेखी व तोंडी परीक्षा प्रशिक्षण

- १) कालावधी (अंदाजे) : ५ जे ६ महिने (१५ नोव्हेंबर २०२३ ते १५ एप्रिल २०२४)
- २) पात्रता : पहिल्या अभ्यासक्रमांत प्रवेशीत विद्यार्थ्यांमधून चाचणीच्या आधारे निवडलेल्या / पूर्व अभ्यास असणा-या / उत्सुक सर्व विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जाईल.
- ३) प्रवेश फॉर्म ऑनलाईन पध्दतीने (अभ्यासक्रम — १ च्या प्रवेश प्रक्रीये प्रमाणे भरून घेतले जाईल.)
- ४) प्रवेश फी : प्रती विद्यार्थी रु. २००० (Non-Refundable) राहिल. ती ऑनलाईन भरने अनिवार्य आहे. त्या विषयची बँकेची माहिती त्या-त्या वेळेस विद्यापीठाच्या वेबसाईटवर प्रसिध्द केली जाईल.
- ५) शिकविला जाणारा अभ्यासक्रम, घेण्यात येणा-या चाचण्या व उद्देश :
एकूण २४ चाचण्यां घेण्यात येईल. त्याचे Nature of Tests (चाचण्यांचे स्वरूप) खलील प्रमाणे असेल.

- A) Prelims oriented: 12 objective tests of 50 Questions each (प्रत्येकी ५० प्रश्नांच्या १२ वस्तुनिष्ठ चाचण्या)
- B) Mains oriented: 12 Descriptive tests with 5 questions (3 questions of 10 Marks and 2 Questions of 15 Marks) – (५ प्रश्नांसह १२ वर्णनात्मक चाचण्या (१० गुणांचे ३ प्रश्न आणि १५ गुणांचे २ प्रश्न)
- C) Features: Evaluation, group discussions, model answers, test discussion (मूल्यमापन, गट चर्चा, मॉडेल उत्तरे, चाचणी)

सदर अभ्यासक्रम एकूण ५/६ महिन्यांच्या कालावधीत सर्व सत्रे प्रामुख्याने ऑनलाईन पध्दतीने घेतली जातील. तथापी ३ ते ४ सत्रे विद्यापीठाच्या मुख्य प्रशासकीय इमारत / स्पर्धा परीक्षा केंद्रातील सभगृहात आयोजित केले जातील. त्यावेळेस विद्यार्थ्यांनी स्वखर्चाने उपस्थित राहणे अपेक्षित आहे.

तरी कृपया वरील मोफत एक आठवडा प्रशिक्षण वर्ग, अभ्यासक्रम १ — फाउंडेशन कोर्स : अभ्यासक्रमाविषयी व प्रवेश कोर्स आणि अभ्यासक्रम — २ विशेष मार्गदर्शन : लेखी व तोंडी परीक्षा प्रशिक्षण यासाठी विद्यार्थ्यांना सदर माहिती देवून सहकार्य करावे. सदरची माहिती आपल्या विद्यार्थ्यांच्या नोटीस बोर्डवर लावून सर्वापर्यंत माहिता पोहचवावी, हि विनंती.

समन्वयक 12.08.2023

स्पर्धा परीक्षा, मार्गदर्शन व कौशल्य विकास केंद्र,
Co-Ordinator
CENTER FOR COMPETITIVE EXAM.
TRAINING & SKILL DEVELOPMENT
S. R. T. M. UNIVERSITY, NANDED